

Energia- ja ilmastostrategia ja liikenteen vaihtoehtoiset käyttövoimat

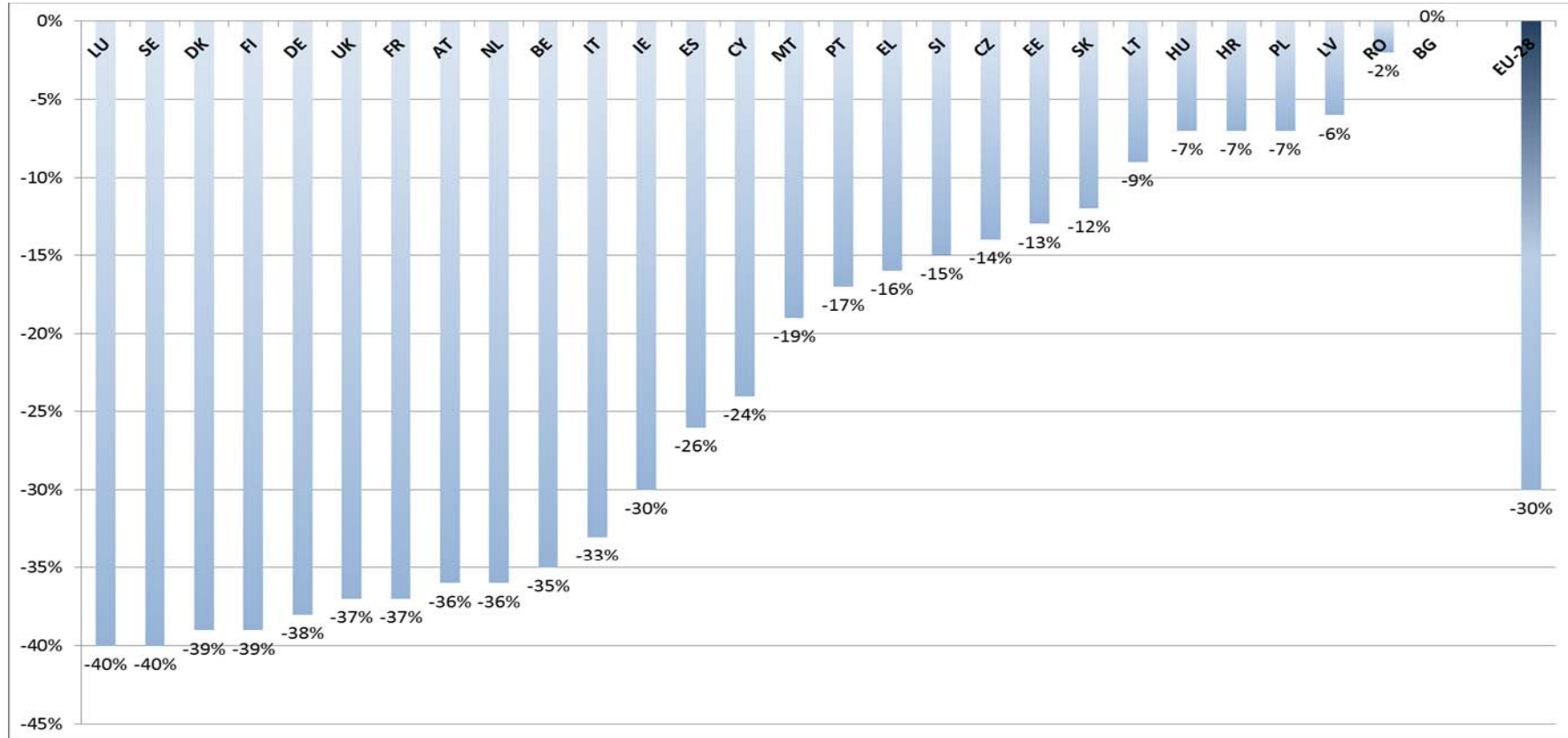
Saara Jääskeläinen

Liikenne- ja viestintäministeriö

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

EU:n päästövähennystavoitteet

- EU:n komissio antoi heinäkuussa 2016 ehdotuksensa eri EU-maiden taakanjako-sektoreiden päästövähennystavoitteiksi vuoteen 2030.
- Suomen veloitteeksi ehdotettiin 39 %, mikä on yksi EU:n tiukimmista tavoitteista.
- Päätös taakanjaosta tehdään todennäköisesti alkuvuodesta 2018

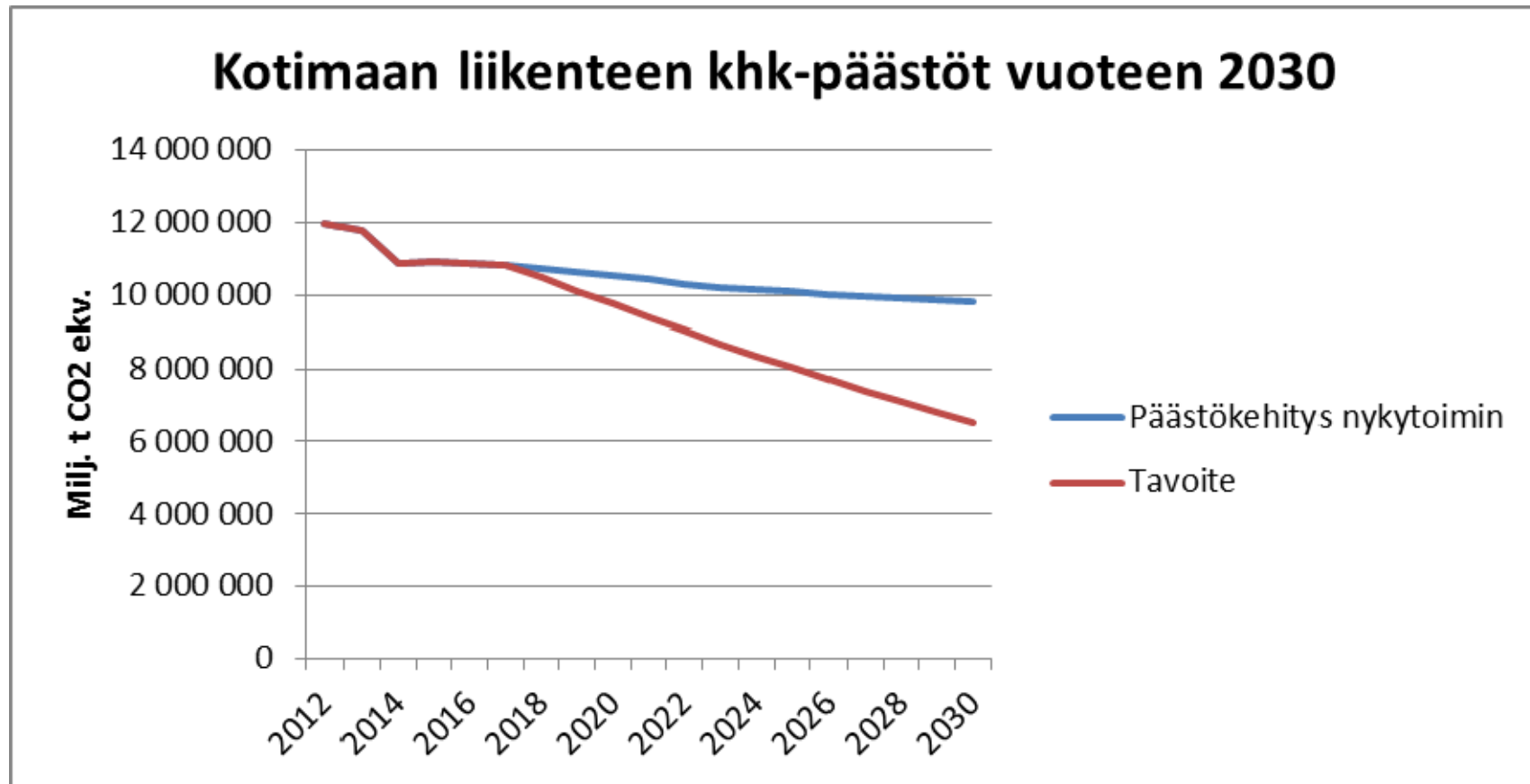
Kansalliset tavoitteet vuoteen 2030 (-2050)

- Suomen taakanjakosektoria koskevia tavoitteita on linjattu kahdessa eri strategiassa:
 - Energia- ja ilmastostrategia EIS; 11/2016
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79189>
 - Keskipitkän aikavälin ilmastopoliittinen suunnitelma Kaisu; 14.9.2017
<http://www.ym.fi/download/noname/%7B6AE66ECE-23EF-42BA-8D6B-883683E149AE%7D/130622>
- Liikenteen päästövähennystavoitteita ja –toimia on linjattu myös Parlamentaarisen liikennetyöryhmän väliraportissa (30.8.2017) <https://www.lvm.fi/-/tyoryhma-liikenteen-paastovahennyksiin-laajalla-keinovalikoimalla-950727>
- Liikenteen vaihtoehtoisia käyttövoimia koskevat tavoitteet löytyvät Kansallisesta jakeluverkkosuunnitelmasta
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79530>

Kansalliset tavoitteet -2

- Liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä jopa 50 % verrattuna vuoden 2005 tilanteeseen. (EIS, Kaisu)
 - Suurin vähennyspotentiaali on tieliikenteessä, jonne toimia erityisesti kohdistetaan.
 - Päästövähennyskeinoista päätettäessä on kuitenkin samalla huomioitava näiden toimien aiheuttama mahdollinen kustannusten nousu erityisesti ammattiliikenteessä, sekä otettava käyttöön keinoja, joiden kautta tätä kustannusten nousua voidaan tarvittaessa kompensoida.
- Pitkällä aikavälillä koko liikennejärjestelmästä on tehtävä erittäin vähäpäästöinen. (EIS, Kaisu)

Kotimaan liikenteen ennakoitu päästökehitys ja tavoite vuoteen 2030

Liikenteen tavoitteet/keinot päästöjen vähentämiseksi

1. Liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen; **noin 1 milj. t**
2. Ajoneuvojen energiatehokkuuden parantaminen; **noin 0,6-1 milj. t**
3. Fossiilisten öljypohjaisten polttoaineiden korvaaminen uusiutuvilla; **noin 1,5-1,6 milj. t**

Kaikki keinot yhteensä: noin 3,1-3,6 milj. t (= noin 50 % päästövähennys liikenteessä)

Uusiutuvat / vähäpäästöiset polttoaineet ja käyttövoimat

Tavoite:

- Nostetaan liikenteen biopolttoaineiden energiasisällön fyysinen osuus kaikesta tieliikenteeseen myydyistä polttoaineista 30 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. (EIS)

Toimet:

- Viedään uusi tavoite [TEM:n] jakelovelvoitelakiin.
- Tuetaan uusia biojalostamoinvestointeja. [TEM:n] energiatukeen varataan vuodelle 2018 yhteensä 55 M€ (20 M€ enemmän kuin kuluvana vuonna).
- Vaikutetaan asiaa koskevaan EU-lainsäädäntöön (RED II).

Uusiutuvat / vähäpäästöiset polttoaineet ja käyttövoimat -2

Tavoite:

- Sähkö-, vety- ja kaasuautojen hankintoja edistetään niin, että uusien teknologioiden osuus autokannasta saadaan markkinoiden toimivuuden näkökulmasta riittävälle tasolle. Tavoitteena on, että Suomessa olisi vuonna 2030 yhteensä vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa (täyssähköautot, vetyautot ja ladattavat hybridit) ja vähintään 50 000 kaasukäyttöistä autoa. (EIS)
- Kaikki Suomessa myytävät autot vuonna 2030 ovat jonkin vaihtoehtoisen käyttövoiman kanssa yhteensopivia (Jinfra)

Toimenpiteet:

- Edistetään vähähiilistä liikennettä tukemalla täyssähköautojen hankintaa ja kaasu- tai etanolikonversion tekemistä vanhoihin autoihin. Varataan valtion vuoden 2018 talousarvioon määräraha 6 milj. € tätä tarkoitusta varten. (Kaisu + Parlamentaarinen liikennetyöryhmä)

Uusiutuvat / vähäpäästöiset polttoaineet ja käyttövoimat -3

- Uusien polttoaineiden jakeluasemaverkosto sekä sähköautojen vaatima latauspisteverkosto rakennetaan Suomeen pääsääntöisesti markkinaehtoisesti. (EIS, Jinfra)

Mutta:

Valtion vuoden 2018 talousarvioon varataan 3 milj. € sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurin edistämiseen sekä 1,5 milj. € asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen. (Kaisu + Parlamentaarinen liikenneöryhmä)

Ajoneuvojen energiatehokkuus

- Tavoitteena on, että uusien henkilö- ja pakettiautojen ominaiskulutus ja -päästöt laskevat noin 30 prosenttia vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030. (EIS)
- Autokannan uusiutumista Suomessa nopeutetaan huomattavasti. (EIS)
- Vaikutetaan EU:n autovalmistajia koskevien sitovien CO₂-raja-arvojen valmisteluun. (EIS)
- Osallistutaan raskaan kaluston sitovien raja-arvojen valmisteluun ja käyttöönottoon EU:ssa. (EIS)
- Varmistetaan energiatehokkaisiin, julkisiin liikenne- ja ajoneuvohankintoihin liittyvien neuvontapalvelujen saatavuus ja vaikuttavuus. (Kaisu, Jinfra)
- Autojen romutuspalkkiota varten varataan 8 milj. euroa LVM:n budjettiin vuodelle 2018. (Kaisu)

Tukea yksityishenkilöiden vähäpäästöisten henkilöautojen hankintaan

Romutuspalkkio
1.1.–31.8.2018

Hyvitetään uuden auton hankinnan yhteydessä jos vanha auto romutetaan.

1000 €

uuden henkilöauton hankintatuki, CO₂ -raja 110g/km.
Ei käyttövoimaj rajoitusta.

2000 €

uuden kaasu-, etanoli- sekä täyssähkö- ja ladattavan hybridi-auton hankintatuki.

Sähköauton hankintatuki
2018-2021

2000 €

uuden täyssähköauton ostoon tai vähintään 3 vuoden pitkäaikaisvuoraukseen.
Auton hinta enintään 50 000 €, ml. alv ja autovero.

Muuntotuki
2018-2021

1000 €

henkilöauton muuntaminen kaasukäyttöiseksi.

200 €

henkilöauton muuntaminen etanolikäyttöiseksi.

Liikennejärjestelmän energiatehokkuus

- Siirrytään liikennesektorilla nykyisestä itsepalvelumarkkinasta palvelumarkkinoille. Tavoitteena on ”liikenne palveluna” -toimintatapaa edistämällä, että henkilöautolla yksin ajettavien matkojen määrä vähenee ja että henkilöautosuoritteiden kasvu kaupunkiseuduilla pysähtyy väestönkasvusta huolimatta. (EIS)
- Kävelyn ja pyöräilyn osalta tavoitellaan 30 prosentin kasvua näiden matkojen määrässä vuoteen 2030 mennessä. (EIS)
- Toteutetaan liikennemarkkinoihin liittyvä lainsäädännön uudistus (EIS, Kaisu)
- Huolehditaan liikenteen ja maankäytön yhteensovittamisesta sekä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä erityisesti kaupunkiseuduilla ja varaudutaan liikkumistottumuksien muuttumiseen myös kaavoituksessa ja pysäköintinormeissa. (EIS, Kaisu)
- Toteutetaan valtion ja kaupunkiseutujen yhteinen kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma vuosina 2018–2022. Varataan ohjelmalle riittävä rahoitus. (Kaisu + Parlamentaarinen liikennetyöryhmä)
- Kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen kehittämistä tuetaan vuosina 2018-2021 3,5 M€ vuosittain. Tukea kohdistetaan etenkin joukkoliikennejärjestelmien digitalisointiin sekä liikenteen palveluistamiseen. Lisäksi tuetaan raideliikenteen ostoja 2 miljoonalla eurolla vuosittain. (Kaisu + Parlamentaarinen liikennetyöryhmä)
- Edistetään liikenteen automatisaatiota sekä erilaisia etäkäytäntöjä. (EIS)